

“Xây dựng ‘Lá chắn tư tưởng’ từ cơ sở: Kinh nghiệm của MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội trong đấu tranh phản bác luận điệu ‘lật sử’ trên không gian mạng”

11/06/2026 19:11

(LSVN) - Văn kiện Đại hội XIV đã vạch ra tầm nhìn chiến lược phát triển đất nước đến năm 2030 (Việt Nam trở thành nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao) và năm 2045 [nước phát triển, thu nhập cao theo định hướng xã hội chủ nghĩa (XHCHN)], với những đột phá chiến lược về thể chế, nguồn nhân lực chất lượng cao, khoa học - công nghệ, chuyển đổi số, tự chủ chiến lược và củng cố “thế trận lòng dân” trong bối cảnh quốc tế phức tạp, đầy biến động.

Mở đầu

Trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 và chuyển đổi số quốc gia tiếp tục diễn ra sâu rộng, mạnh mẽ, đặc biệt sau thành công của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng Cộng sản Việt Nam, không gian mạng đã thực sự trở thành mặt trận quan trọng, then chốt và đầy phức tạp của cuộc đấu tranh tư tưởng - chính trị trong tình hình mới. Các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị trong và ngoài nước không ngừng lợi dụng tối đa các nền tảng số xuyên biên giới, công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI), thuật toán thông minh và các công cụ truyền thông hiện đại để liên tục tung ra những luận điệu sai trái, thù địch, chống phá. Trong đó, chiêu trò “lật sử”, “xét lại lịch sử” là một trong những thủ đoạn tinh vi, thâm độc, có hệ thống và nguy hiểm nhất, nhằm trực tiếp phủ nhận vai trò lãnh đạo vĩ đại của Đảng Cộng sản Việt Nam, hạ thấp giá trị lịch sử cách mạng vẻ vang của dân tộc ta, gây hoang mang dư luận, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc và đe dọa nghiêm trọng nền tảng tư tưởng của Đảng.

Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị khóa XII đã khẳng định rõ: “Bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân; là trách nhiệm của cấp ủy, tổ chức đảng, của cán bộ, đảng viên và cả hệ thống chính trị” [1]. Trong năm 2026 - năm diễn ra các Hội nghị Trung ương khóa XIV, bảo vệ thành công cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI (nhiệm kỳ 2026 - 2031) và Đại hội đại biểu toàn quốc MTTQ Việt Nam cùng các tổ chức chính trị - xã hội - nhiệm vụ bảo vệ, lan tỏa giá trị cốt lõi của Văn kiện Đại hội XIV của Đảng càng trở nên cấp thiết, có ý nghĩa chiến lược sâu sắc và lâu dài.

Văn kiện Đại hội XIV đã vạch ra tầm nhìn chiến lược phát triển đất nước đến năm 2030 (Việt Nam trở thành nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập

trung bình cao) và năm 2045 [nước phát triển, thu nhập cao theo định hướng xã hội chủ nghĩa (XHCN)], với những đột phá chiến lược về thể chế, nguồn nhân lực chất lượng cao, khoa học - công nghệ, chuyển đổi số, tự chủ chiến lược và củng cố “thế trận lòng dân” trong bối cảnh quốc tế phức tạp, đầy biến động [2]. Chính vì vậy, các luận điệu “lật sử”, “xét lại lịch sử” trên không gian mạng không chỉ là hành vi xuyên tạc lịch sử mà còn là cuộc tấn công trực diện vào đường lối, chủ trương, mục tiêu và các giá trị cốt lõi của Văn kiện Đại hội XIV, tạo điều kiện cho tư tưởng “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, làm lung lay niềm tin của nhân dân vào Đảng và chế độ.

Trong bối cảnh đó, MTTQ Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội, hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ có vai trò tiên phong, trách nhiệm lịch sử đặc biệt quan trọng trong việc xây dựng “lá chắn tư tưởng” vững chắc từ cơ sở - nơi gần dân nhất, nhạy cảm nhất với các luận điệu chống phá. Chủ đề chung của Cuộc thi chính luận về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng lần thứ Hai, năm 2026 do Đảng bộ MTTQ, các đoàn thể Trung ương tổ chức đã nhấn mạnh rõ: phát huy vai trò của MTTQ Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, hội quần chúng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong kỷ nguyên phát triển mới [3].

Bài viết tập trung phân tích bản chất, thủ đoạn tinh vi của luận điệu “lật sử”, “xét lại lịch sử” trên không gian mạng trong bối cảnh cụ thể năm 2026; làm rõ vai trò tiên phong và trách nhiệm chính trị của MTTQ Việt Nam cùng các tổ chức chính trị - xã hội trong việc xây dựng “lá chắn tư tưởng” từ cơ sở; khái quát những kinh nghiệm sáng tạo, hiệu quả đã được triển khai thực tiễn tại nhiều địa phương; đồng thời đề xuất các giải pháp cụ thể, đồng bộ, khả thi nhằm nâng cao hiệu quả công tác đấu tranh phản bác, góp phần bảo vệ vững chắc Văn kiện Đại hội XIV của Đảng - bản thiết kế chiến lược phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới, thực hiện thắng lợi Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị và tinh thần Kế hoạch tổ chức Cuộc thi chính luận năm 2026.

1. Nhận diện bản chất và tác hại nguy hiểm của luận điệu “lật sử”, “xét lại lịch sử” trên không gian mạng trong bối cảnh bảo vệ Văn kiện Đại hội XIV của Đảng

Luận điệu “lật sử”, “xét lại lịch sử” không phải là những ý kiến “nghiên cứu khách quan”, “đa chiều” hay “tìm kiếm sự thật lịch sử” như các đối tượng thù địch, phản động, cơ hội chính trị thường rêu rao một cách xảo quyệt, mà là một chiến lược chống phá có hệ thống, được tổ chức bài bản, có sự chỉ đạo chặt chẽ từ bên ngoài, nhằm xóa nhòa bản chất cách mạng của lịch sử dân tộc Việt Nam, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam và trực tiếp đe dọa nền tảng tư tưởng của Đảng. Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị khóa XII đã khẳng định rõ: “Bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân; là trách nhiệm của cấp ủy, tổ chức đảng, của cán bộ, đảng viên và cả hệ thống chính trị” [4]. Trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 và chuyển

đổi số quốc gia diễn ra sâu rộng, mạnh mẽ sau thành công của Đại hội XIV, các thế lực thù địch đã lợi dụng triệt để công nghệ số, trí tuệ nhân tạo (AI), thuật toán thông minh, deepfake và các nền tảng xuyên biên giới để sản xuất hàng loạt nội dung giả mạo, cắt xén tư liệu lịch sử, sử dụng ngôn ngữ “học thuật” bề ngoài nhưng thực chất là bóp méo, xuyên tạc sự thật lịch sử một cách có chủ đích.

Cụ thể, các luận điệu “lật sử”, “xét lại lịch sử” thường tập trung vào ba hướng chính, rất rõ nét và nguy hiểm trong năm 2026 - năm diễn ra các Hội nghị Trung ương khóa XIV, bảo vệ cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI (nhiệm kỳ 2026 - 2031) và Đại hội đại biểu toàn quốc MTTQ Việt Nam cùng các tổ chức chính trị - xã hội. Hướng thứ nhất là phủ nhận vai trò lãnh đạo lịch sử của Đảng Cộng sản Việt Nam và tư tưởng Hồ Chí Minh trong sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước và xây dựng CNXH. Chúng cố tình cắt xén, bóp méo các mốc son lịch sử như Cách mạng Tháng Tám 1945, các cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, công cuộc đổi mới từ Đại hội VI đến Đại hội XIV, quy kết rằng những thắng lợi vĩ đại của dân tộc ta là “may mắn”, “do hoàn cảnh quốc tế” chứ không phải nhờ đường lối cách mạng đúng đắn, sáng tạo của Đảng và tư tưởng Hồ Chí Minh - kim chỉ nam cho hành động của toàn Đảng, toàn dân.

Hướng thứ hai là hạ bệ, xuyên tạc hình tượng các anh hùng dân tộc, lãnh tụ cách mạng; đồng thời thực hiện chiêu trò “tâng công - xóa tội” đối với một số nhân vật lịch sử còn nhiều tranh luận, nhằm gây hoang mang, chia rẽ nội bộ, làm lung lay niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân vào Đảng. Hướng thứ ba là quy kết các cuộc kháng chiến chính nghĩa của dân tộc ta là “sai lầm lịch sử”, từ đó phủ nhận toàn bộ thành tựu cách mạng, đường lối đổi mới và đặc biệt là các giá trị cốt lõi của Văn kiện Đại hội XIV. Văn kiện Đại hội XIV đã xác lập tầm nhìn chiến lược phát triển đất nước đến năm 2030 (Việt Nam trở thành nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao) và năm 2045 (nước phát triển, thu nhập cao theo định hướng XHCN), với ba đột phá chiến lược về thể chế, nguồn nhân lực chất lượng cao, khoa học - công nghệ và chuyển đổi số, cùng những quan điểm chỉ đạo mới, nhiệm vụ trọng tâm và giải pháp đồng bộ trong bối cảnh quốc tế phức tạp, đầy biến động [5].

Những luận điệu này đặc biệt nguy hiểm trong năm 2026 khi Văn kiện Đại hội XIV vừa được thông qua và đang được toàn Đảng, toàn dân triển khai quyết liệt. Bằng cách “lật sử”, các thế lực thù địch nhằm làm lung lay niềm tin của nhân dân vào đường lối Đại hội XIV, tạo cơ cho tư tưởng “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, từ đó cản trở việc thực hiện các nghị quyết Trung ương khóa XIV, các chương trình hành động cụ thể và mục tiêu tăng trưởng GDP bình quân khoảng 10%/năm giai đoạn 2026 - 2030. Thực tiễn cho thấy, trên các nền tảng mạng xã hội lớn như Facebook, YouTube, TikTok, Telegram và một số nền tảng xuyên biên giới khác, các nhóm “ngụy sử”, “lật sử” hoạt động rất tinh vi, chuyên nghiệp: sử dụng hàng loạt tài khoản ảo, bot AI, video cắt ghép deepfake, bài viết “học thuật” trá hình với ngôn từ bóng bẩy, dẫn chứng bịa đặt để lan truyền nhanh chóng

đến hàng triệu người dùng, đặc biệt là giới trẻ, sinh viên và cán bộ, đảng viên ở cơ sở - những đối tượng dễ bị ảnh hưởng bởi thông tin xấu.

Hậu quả của các luận điệu này là hết sức nghiêm trọng: làm suy giảm niềm tin của nhân dân vào Đảng và chế độ, gây hoang mang dư luận, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc, trực tiếp ảnh hưởng đến “thế trận lòng dân” - nền tảng vững chắc để thực hiện thành công Nghị quyết Đại hội XIV. Theo Luật An ninh mạng và các văn bản hướng dẫn thi hành, những hành vi này không chỉ vi phạm pháp luật mà còn là biểu hiện cụ thể của các quan điểm sai trái, thù địch mà Nghị quyết 35-NQ/TW đã chỉ ra cần kiên quyết đấu tranh phản bác [6]. Trong bối cảnh Việt Nam đang đẩy mạnh chuyển đổi số quốc gia, xây dựng Chính phủ số, xã hội số và kinh tế số theo tinh thần Đại hội XIV, việc các thế lực thù địch lợi dụng không gian mạng để “lật sữ” càng trở thành mối đe dọa trực tiếp đến an ninh tư tưởng, an ninh quốc gia và sự ổn định chính trị - xã hội.

Như vậy, nhận diện rõ bản chất và tác hại nguy hiểm của luận điệu “lật sữ”, “xét lại lịch sử” trên không gian mạng là cơ sở khoa học quan trọng để MTTQ Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội phát huy vai trò tiên phong, xây dựng “lá chắn tư tưởng” vững chắc từ cơ sở, góp phần bảo vệ vững chắc Văn kiện Đại hội XIV của Đảng - kim chỉ nam cho sự nghiệp cách mạng trong giai đoạn mới.

2. Vai trò của MTTQ Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội trong xây dựng “lá chắn tư tưởng” từ cơ sở

Trong bối cảnh toàn Đảng, toàn dân đang đẩy mạnh triển khai Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng trở thành nhiệm vụ chính trị quan trọng hàng đầu. Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị khóa XII đã chỉ rõ: “Bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân; là trách nhiệm của cấp ủy, tổ chức đảng, của cán bộ, đảng viên và cả hệ thống chính trị” [7]. Chủ đề chung của Cuộc thi chính luận về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng lần thứ Hai, năm 2026 do Đảng bộ MTTQ, các đoàn thể Trung ương tổ chức đã xác định rõ nhiệm vụ then chốt: phát huy vai trò của MTTQ Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong kỷ nguyên phát triển mới [8].

MTTQ Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội chính là “hạt nhân” vững chắc, là lực lượng nòng cốt xây dựng “thế trận lòng dân” trên mặt trận tư tưởng - chính trị. Theo Kế hoạch tổ chức Cuộc thi của Đảng bộ MTTQ, các đoàn thể Trung ương, MTTQ các cấp phải là lực lượng đi đầu trong việc lan tỏa giá trị Văn kiện Đại hội XIV, đấu tranh phản bác quyết liệt các luận điệu sai trái, thù địch, trong đó nổi bật là chiêu trò “lật sữ”, “xét lại lịch sử” trên không gian mạng [9]. Nổi bật hơn cả, các tổ chức chính trị - xã hội như Hội Luật gia Việt Nam có lợi thế vượt trội trong việc sử dụng “vũ khí pháp lý” - một công cụ sắc bén và khoa học - để

xây dựng “lá chắn tư tưởng” vững chắc ngay từ cơ sở, góp phần bảo vệ đường lối, chủ trương của Đảng trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 và chuyển đổi số quốc gia đang diễn ra mạnh mẽ sau Đại hội XIV.

Vai trò này được thể hiện cụ thể, sâu sắc trên ba khía cạnh cơ bản, vừa mang tính nguyên tắc vừa rất thực tiễn, phù hợp với tinh thần các Đại hội Đảng XII, XIII, XIV và các nghị quyết quan trọng của Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam.

Thứ nhất, MTTQ Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội thực hiện tốt vai trò đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân. Đây là chức năng cốt lõi được quy định tại Quyết định 217-QĐ/TW và Quyết định 218-QĐ/TW của Bộ Chính trị, theo đó MTTQ và các tổ chức thành viên là “diễn đàn rộng rãi, tin cậy của Nhân dân”, là cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với nhân dân [10]. Trong năm 2026, khi các luận điệu “lật sử” đang cố tình xuyên tạc lịch sử cách mạng nhằm làm lung lay niềm tin của nhân dân vào đường lối Đại hội XIV, vai trò đại diện này càng trở nên quan trọng. MTTQ các cấp, cùng với Hội Luật gia Việt Nam, đã và đang kịp thời nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của nhân dân, bảo vệ quyền được tiếp cận thông tin chính thống, quyền được bảo vệ danh dự, nhân phẩm trước những thông tin sai sự thật, cắt ghép, bịa đặt trên không gian mạng. Thông qua các hình thức giám sát, đối thoại, tư vấn pháp lý miễn phí tại cơ sở, các tổ chức này đã giúp nhân dân phân biệt rõ đúng - sai, chân - giả, từ đó củng cố niềm tin vào Đảng và chế độ XHCN.

Thứ hai, MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội phát huy mạnh mẽ vai trò giám sát và phản biện xã hội để kịp thời phát hiện, xử lý các thông tin sai sự thật, luận điệu thù địch trên không gian mạng. Đây là một trong những nội dung trọng tâm được nhấn mạnh trong Nghị quyết Đại hội XIII và tiếp tục được cụ thể hóa tại Đại hội XIV của Đảng, khi yêu cầu xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN, hoàn thiện cơ chế giám sát, phản biện của MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội [11]. Với lợi thế gần dân, sát dân, các tổ chức này có khả năng phát hiện sớm các biểu hiện “lật sử”, “xét lại lịch sử” ngay từ cơ sở - nơi mà các thế lực thù địch thường nhắm đến để gây hoang mang. Hội Luật gia Việt Nam, với đội ngũ cán bộ, hội viên am hiểu pháp luật, đã chủ động sử dụng các quy định của Luật An ninh mạng, Luật Báo chí và các văn bản hướng dẫn để giám sát, phản biện, kiến nghị kịp thời với các cơ quan chức năng xử lý nghiêm các hành vi vi phạm. Vai trò giám sát, phản biện này không chỉ dừng ở phòng thủ mà còn chuyển sang thế chủ động tấn công, dẫn dắt dư luận, góp phần xây dựng “lá chắn tư tưởng” vững chắc từ cơ sở.

Thứ ba, MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội thực hiện tốt vai trò tuyên truyền, giáo dục, định hướng tư tưởng cho cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân, đặc biệt tại cơ sở - nơi gần dân nhất, nhạy cảm nhất với các luận điệu chống phá. Theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIV, công tác tư tưởng phải “chủ động tấn công, dẫn dắt”, phải đi trước mở đường, thống nhất nhận thức trong toàn Đảng, toàn dân [12]. MTTQ các cấp đã sáng tạo nhiều hình thức tuyên

truyền đa dạng, gắn gũi trên không gian mạng như diễn đàn trực tuyến, livestream, video ngắn, infographic... kết hợp với các buổi sinh hoạt chi hội, tọa đàm cơ sở để lan tỏa giá trị lịch sử cách mạng chân thực và những điểm mới, giá trị cốt lõi của Văn kiện Đại hội XIV. Hội Luật gia Việt Nam đóng vai trò quan trọng trong việc cung cấp cơ sở pháp lý khoa học để phản bác luận điệu “lật sử”, giúp cán bộ, hội viên và nhân dân nâng cao “sức đề kháng” tư tưởng trước các thông tin độc hại. Vai trò định hướng tư tưởng này chính là nền tảng để xây dựng “lá chắn tư tưởng” từ cơ sở trở thành một bộ phận quan trọng của “thể trận lòng dân” kỹ thuật số trong kỷ nguyên mới.

Như vậy, vai trò của MTTQ Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội trong xây dựng “lá chắn tư tưởng” từ cơ sở không chỉ là yêu cầu của Cuộc thi chính luận năm 2026 mà còn là trách nhiệm lịch sử, chính trị cao cả nhằm bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, bảo vệ Văn kiện Đại hội XIV và thực hiện thắng lợi sự nghiệp cách mạng Việt Nam trong giai đoạn mới.

3. Kinh nghiệm sáng tạo của các tổ chức chính trị - xã hội cơ sở trong đấu tranh phản bác luận điệu “lật sử”, “xét lại lịch sử”

Qua thực tiễn triển khai công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng tại cơ sở trong năm 2025 - 2026, MTTQ Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội đã phát huy mạnh mẽ tinh thần sáng tạo, trách nhiệm lịch sử, xây dựng nhiều mô hình hiệu quả, thiết thực, góp phần tạo nên “lá chắn tư tưởng” vững chắc ngay từ nền tảng gần dân nhất. Những kinh nghiệm này không chỉ thể hiện rõ vai trò “đi trước mở đường”, “thống nhất nhận thức” của lực lượng MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội theo tinh thần Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị mà còn trực tiếp góp phần lan tỏa giá trị Văn kiện Đại hội XIV, củng cố “thể trận lòng dân” trên không gian mạng trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 và chuyển đổi số quốc gia sau Đại hội XIV [13].

Một trong những mô hình nổi bật là “Tổ tự vệ tư tưởng số” được thành lập rộng rãi tại các chi hội cơ sở của Hội Luật gia Việt Nam và các tổ chức thành viên MTTQ ở nhiều xã, phường/đặc khu trên cả nước. Tại các địa phương như các tỉnh miền Trung và Đồng bằng sông Cửu Long, chi hội Luật gia đã chủ động phối hợp với Ban Công tác Mặt trận xã, phường để thành lập các tổ gồm luật gia, cán bộ MTTQ, đoàn viên thanh niên am hiểu công nghệ. Các tổ này sử dụng linh hoạt công cụ pháp lý từ Luật An ninh mạng, Nghị định 72/2013/NĐ-CP (và các văn bản sửa đổi, bổ sung năm 2025 - 2026) cùng các quy định hướng dẫn quản lý thông tin trên mạng để giám sát, phát hiện sớm và phản bác kịp thời các bài viết, video, bài đăng xuyên tạc lịch sử. Ví dụ điển hình, khi xuất hiện các video cắt ghép deepfake xuyên tạc vai trò lãnh đạo của Đảng trong Cách mạng Tháng Tám 1945 hoặc các cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, “Tổ tự vệ tư tưởng số” đã nhanh chóng tổ chức các buổi tọa đàm trực tuyến trên nền tảng Zoom và Facebook Live, cung cấp tư liệu lịch sử chân thực từ kho lưu trữ quốc gia, phân tích rõ ràng các hành vi vi phạm pháp luật về an ninh mạng và xuyên tạc lịch sử dân tộc. Đồng

thời, tổ phối hợp chặt chẽ với cơ quan chức năng địa phương để xử lý theo quy định, giúp hạn chế tối đa sự lan truyền của thông tin sai sự thật và nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên, hội viên và nhân dân cơ sở. Mô hình này đã được nhân rộng tại hàng trăm chi hội Luật gia trên toàn quốc, góp phần tạo nên sức mạnh tổng hợp ngay từ “gốc rễ” của hệ thống chính trị [14].

Một mô hình sáng tạo khác được đánh giá cao là “Diễn đàn lịch sử trực tuyến - Kết nối Đại hội XIV”. MTTQ các cấp đã phối hợp chặt chẽ với Hội Luật gia Việt Nam, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và các tổ chức chính trị - xã hội khác tổ chức hàng trăm phiên diễn đàn, livestream trên các nền tảng số địa phương như Zalo OA, TikTok và Fanpage MTTQ tỉnh, xã. Nội dung các diễn đàn tập trung làm rõ giá trị lịch sử cách mạng vẻ vang của dân tộc, đồng thời làm nổi bật những điểm mới, giá trị cốt lõi của Văn kiện Đại hội XIV: tầm nhìn chiến lược đến năm 2030 và 2045, các đột phá chiến lược về thể chế, nguồn nhân lực chất lượng cao, khoa học - công nghệ, chuyển đổi số và tự chủ chiến lược. Các luật gia tham gia trực tiếp với vai trò tư vấn pháp lý miễn phí, hướng dẫn nhân dân cách nhận diện tin giả, báo cáo thông tin sai sự thật theo quy định pháp luật và sử dụng các công cụ số để bảo vệ quyền lợi hợp pháp của mình. Nhiều phiên diễn đàn đã thu hút hàng chục nghìn lượt xem và tương tác, tạo hiệu ứng lan tỏa mạnh mẽ trong cộng đồng cơ sở, đặc biệt là giới trẻ và cán bộ, đảng viên ở vùng sâu, vùng xa. Qua đó, mô hình không chỉ giúp nhân dân nắm vững đường lối Đại hội XIV mà còn trang bị “lá chắn” tư tưởng để chủ động phản bác các luận điệu “lật sử”, “xét lại lịch sử” [15].

Mô hình “Phủ xanh không gian mạng” kết hợp pháp lý cũng là một kinh nghiệm sáng tạo rất hiệu quả. Các tổ chức chính trị - xã hội cơ sở đã xây dựng đội ngũ “người dẫn dắt dư luận” (opinion leader) gồm luật gia, cán bộ MTTQ am hiểu công nghệ số. Đội ngũ này chủ động sản xuất và lan tỏa các nội dung ngắn gọn, hấp dẫn như video TikTok, Reels, infographic, podcast phản bác trực tiếp luận điệu “lật sử” bằng ngôn ngữ gần gũi, dễ hiểu nhưng vẫn đảm bảo tính khoa học và pháp lý chặt chẽ. Họ dẫn chứng cụ thể từ các văn kiện Đảng, tư liệu lịch sử chính thống và quy định pháp luật để khẳng định trách nhiệm của mỗi công dân trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo Luật An ninh mạng và tinh thần Nghị quyết 35-NQ/TW. Nhiều mô hình tại các tỉnh, thành phố đã đạt hàng triệu lượt xem, góp phần “phủ xanh” không gian mạng địa phương, chuyển hóa dư luận từ bị động sang chủ động tham gia bảo vệ lịch sử cách mạng và đường lối Đại hội XIV. Những kinh nghiệm này đã được Ban Chỉ đạo 35 các cấp ghi nhận và nhân rộng, trở thành minh chứng sống động cho sức sống sáng tạo của MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội trong điều kiện mới [16].

Những mô hình kinh nghiệm sáng tạo nêu trên không chỉ dừng lại ở thế phòng thủ mà đã chuyển mạnh sang thế chủ động tấn công, dẫn dắt dư luận, khẳng định rõ vai trò “đi trước mở đường”, “thống nhất nhận thức” của lực lượng MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIV và Kế hoạch tổ chức Cuộc thi chính luận năm 2026. Qua đó, “lá chắn tư tưởng” từ cơ sở thực

sự trở thành một bộ phận quan trọng, vững chắc của “thế trận lòng dân” trên không gian mạng, góp phần bảo vệ vững chắc Văn kiện Đại hội XIV của Đảng trong kỷ nguyên phát triển mới.

4. Giải pháp hoàn thiện, nâng cao hiệu quả xây dựng “lá chắn tư tưởng” từ cơ sở

Để phát huy tối đa những kinh nghiệm sáng tạo đã được kiểm chứng qua thực tiễn tại cơ sở, đồng thời đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của cuộc đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong kỷ nguyên số và bối cảnh triển khai Nghị quyết Đại hội XIV, cần thực hiện đồng bộ, quyết liệt, khoa học và sáng tạo một hệ thống giải pháp toàn diện, có tính khả thi cao. Các giải pháp này phải bám sát tinh thần Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị, các văn kiện Đại hội XII, XIII, XIV của Đảng và Kế hoạch tổ chức Cuộc thi chính luận về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng lần thứ Hai, năm 2026 của Đảng bộ MTTQ, các đoàn thể Trung ương, nhằm xây dựng “lá chắn tư tưởng” từ cơ sở trở thành một bộ phận vững chắc của “thế trận lòng dân” trên không gian mạng [17].

Trước hết, cần hoàn thiện cơ chế phối hợp liên ngành một cách chặt chẽ, đồng bộ và hiệu quả hơn. Cụ thể, MTTQ các cấp cần chủ trì, phối hợp với các tổ chức chính trị - xã hội (trong đó có Hội Luật gia Việt Nam), Công an nhân dân, cơ quan thông tin truyền thông, thanh tra và các lực lượng chức năng liên quan ban hành quy chế phối hợp cụ thể, rõ ràng về trách nhiệm, cơ chế trao đổi thông tin, xử lý nhanh chóng các vụ việc “lật sù”, “xét lại lịch sử” trên không gian mạng. Cơ chế này phải bao gồm cả quy trình phát hiện sớm, xác minh, phản bác kịp thời và xử lý vi phạm theo pháp luật, đảm bảo tính chủ động, linh hoạt và thống nhất từ Trung ương đến cơ sở. Việc hoàn thiện cơ chế phối hợp sẽ tạo nên sức mạnh tổng hợp, chuyển từ phản ứng thụ động sang chủ động tấn công, dẫn dắt dư luận, góp phần bảo vệ vững chắc Văn kiện Đại hội XIV trong năm 2026 - năm diễn ra các Hội nghị Trung ương khóa XIV và bầu cử Quốc hội khóa XVI [18].

Thứ hai, phải tăng cường năng lực pháp lý cho lực lượng tại cơ sở một cách toàn diện và thường xuyên. MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội cần tổ chức các chương trình tập huấn, bồi dưỡng định kỳ, chuyên sâu cho cán bộ MTTQ, hội viên Hội Luật gia, đoàn viên, hội viên về kỹ năng sử dụng pháp luật số, nhận diện và phản bác tin giả bằng trí tuệ nhân tạo (AI), đồng thời nâng cao năng lực tham gia giám sát, phản biện xã hội theo Quyết định 217-QĐ/TW và 218-QĐ/TW của Bộ Chính trị. Nội dung tập huấn cần gắn chặt với thực tiễn năm 2026, tập trung vào việc vận dụng các quy định của Luật An ninh mạng, các văn bản hướng dẫn thi hành và các nghị quyết Trung ương khóa XIV để xử lý các luận điệu xuyên tạc lịch sử. Chỉ khi đội ngũ cán bộ, hội viên tại cơ sở được trang bị vững vàng về kiến thức pháp lý và kỹ năng số, “lá chắn tư tưởng” mới thực sự bền vững và có sức chiến đấu cao [19].

Thứ ba, cần đẩy mạnh xây dựng hệ sinh thái số bảo vệ tư tưởng một cách bài bản, hiện đại. MTTQ các cấp phải phát triển nền tảng số riêng, tích hợp các công cụ cảnh báo, phát hiện và phản bác tự động các nội dung sai trái; đồng thời khuyến khích, hỗ trợ các tổ chức chính trị - xã hội xây dựng “cơ sở dữ liệu lịch sử cách mạng” số, kho tư liệu chính thống, dễ tiếp cận để cung cấp kịp thời cho cán bộ, đảng viên và nhân dân. Hệ sinh thái số này không chỉ là công cụ kỹ thuật mà còn là không gian để lan tỏa giá trị Văn kiện Đại hội XIV, các đột phá chiến lược về chuyển đổi số, tự chủ chiến lược và xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN. Việc xây dựng hệ sinh thái số sẽ tạo nền tảng vững chắc để “phủ xanh” không gian mạng, biến mỗi chi hội cơ sở thành một “pháo đài tư tưởng” trong cuộc đấu tranh chống luận điệu “lật sử” [20].

Thứ tư, cần tiếp tục đẩy mạnh vai trò của Hội Luật gia Việt Nam - một tổ chức chính trị - xã hội có vị trí quan trọng trong hệ thống MTTQ. Cụ thể, cần xây dựng và triển khai rộng rãi chương trình “Luật gia đồng hành bảo vệ tư tưởng” tại cơ sở, trong đó đội ngũ luật gia tham gia trực tiếp tư vấn pháp lý miễn phí, tham gia phản biện xã hội, hỗ trợ xử lý các vụ việc vi phạm trên không gian mạng và tuyên truyền nâng cao nhận thức pháp luật cho nhân dân. Chương trình này phải gắn chặt với nhiệm vụ bảo vệ Văn kiện Đại hội XIV, giúp nhân dân phân biệt rõ bản chất của các luận điệu thù địch, từ đó nâng cao “sức đề kháng” tư tưởng và củng cố niềm tin vào Đảng [21].

Thứ năm, phải tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và khen thưởng một cách kịp thời, nghiêm túc. MTTQ các cấp cần đưa nội dung xây dựng “lá chắn tư tưởng” từ cơ sở vào tiêu chí thi đua, đánh giá định kỳ và khen thưởng kịp thời các tổ chức, cá nhân có thành tích xuất sắc. Việc kiểm tra, giám sát định kỳ sẽ giúp phát hiện kịp thời những hạn chế, đồng thời tạo động lực mạnh mẽ để các tổ chức chính trị - xã hội cơ sở tiếp tục sáng tạo, đổi mới phương thức hoạt động trong bối cảnh mới của năm 2026 và những năm tiếp theo [22].

Với hệ thống giải pháp đồng bộ, khoa học và khả thi nêu trên, việc xây dựng “lá chắn tư tưởng” từ cơ sở sẽ được nâng lên tầm cao mới, góp phần quan trọng vào việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, bảo vệ Văn kiện Đại hội XIV và thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ mà Đại hội XIV đã đề ra.

Kết luận

Xây dựng “lá chắn tư tưởng” từ cơ sở là nhiệm vụ quan trọng, cấp thiết, có ý nghĩa chiến lược lâu dài để bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam, bảo vệ Văn kiện Đại hội XIV - kim chỉ nam cho sự nghiệp phát triển đất nước trong giai đoạn mới. Trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0, chuyển đổi số quốc gia và những thách thức phức tạp trên không gian mạng, MTTQ Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội, với vai trò gần dân, sát dân, đã và đang phát huy sức mạnh sáng tạo, trách nhiệm lịch sử, góp phần xây dựng “thế trận lòng

dân” vững chắc trên mặt trận tư tưởng theo đúng tinh thần Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị và các văn kiện Đại hội Đảng gần đây.

Mỗi cán bộ, đảng viên, hội viên, đặc biệt là đội ngũ luật gia chúng ta, cần nêu cao tinh thần trách nhiệm chính trị, chủ động, tích cực tham gia đấu tranh phản bác các luận điệu sai trái, thù địch, “lật sử”, “xét lại lịch sử” trên không gian mạng. Chỉ khi “lá chắn tư tưởng” từ cơ sở thực sự vững chắc, bền chặt, chúng ta mới bảo vệ thành công đường lối, chủ trương của Đại hội XIV, thực hiện thắng lợi khát vọng xây dựng đất nước phồn vinh, hạnh phúc, vững bước tiến lên CNXH.

Hãy hành động ngay hôm nay! “Lá chắn tư tưởng” không chỉ là trách nhiệm của Đảng mà còn là sứ mệnh thiêng liêng của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta trong kỷ nguyên phát triển mới.

Tài liệu tham khảo

[1], [4], [7], [15], [17] Bộ Chính trị. (2018). Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới.

[2], [5], [12], [13], [18] Đảng CSVN. (2026). Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV.

[3], [8], [9], [14], [19] Đảng ủy MTTQ, các đoàn thể Trung ương. (2026). Kế hoạch số 11-KH/ĐUMTTQ, CĐTTW ngày 12/3/2026 tổ chức Cuộc thi chính luận về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng lần thứ Hai, năm 2026.

[6], [16], [20] Quốc hội. (2018). Luật An ninh mạng số 24/2018/QH14 ngày 12/6/2018.

[10], [21] Bộ Chính trị. (2013). Quyết định số 217-QĐ/TW và 218-QĐ/TW về giám sát và phản biện xã hội của MTTQ Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội.

[11] Đảng CSVN. (2021). Văn kiện Đại hội XIII; Đảng CSVN. (2026). Văn kiện Đại hội XIV.

[22] Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương. (2026). Các tài liệu hướng dẫn quán triệt, triển khai Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng và đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng trên không gian mạng.

Luật gia Lê Văn Hùng

Hội Luật gia Việt Nam